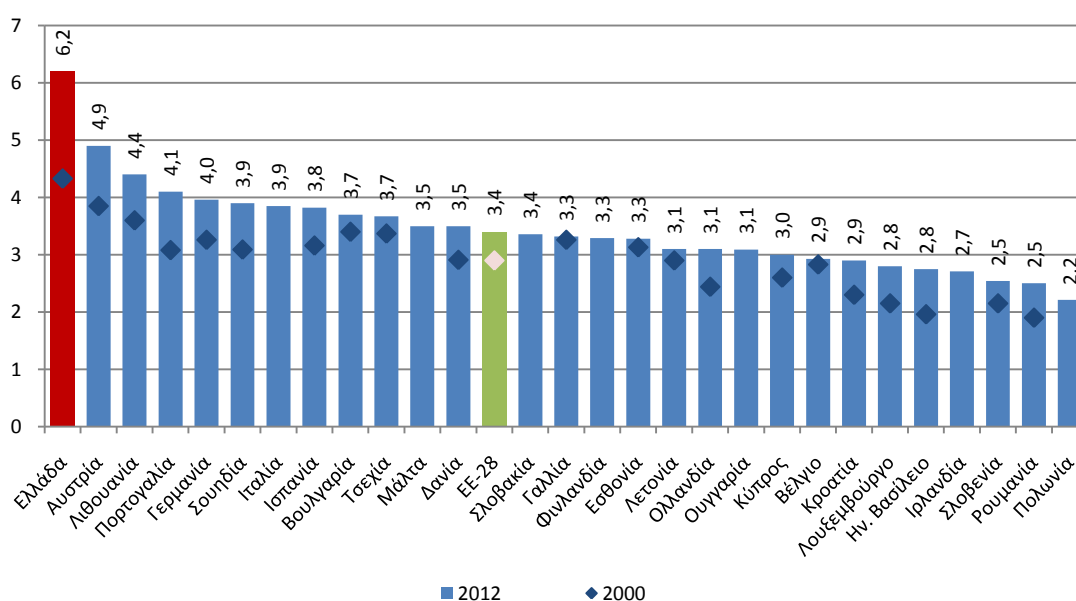

Πόσοι Γιατροί θα Απασχοληθούν στην Ελληνική Οικονομία το 2020;

Το 2012 η Ελλάδα είχε με διαφορά τον υψηλότερο αριθμό γιατρών κατά κεφαλήν μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 28, αφού είχε 6,2 γιατρούς ανά 1.000 κατοίκους, αριθμό σχεδόν διπλάσιο από αυτόν της ΕΕ-28, που κατά μέσο όρο είχε 3,4 γιατρούς ανά 1.000 κατοίκους.

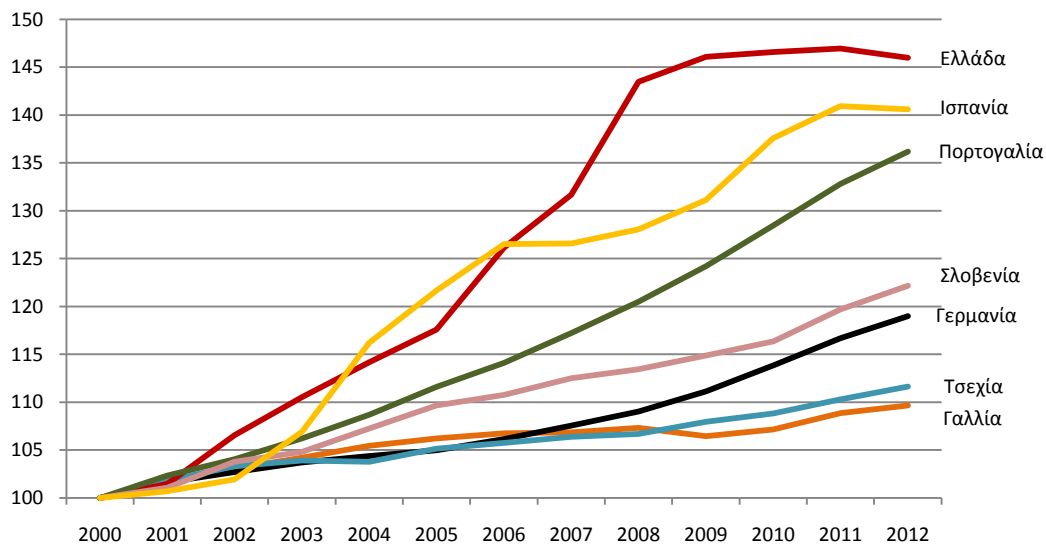
Διάγραμμα 1. Αριθμός ασκούμενων γιατρών ανά 1.000 κατοίκους το 2000 και το 2012

Πηγή: OECD Health Statistics 2014, <http://dx.doi.org/10.1787/health-data-en>.

Η αύξηση του κατά κεφαλήν αριθμού των γιατρών υπήρξε ιδιαίτερα ταχεία στην Ελλάδα, και μάλιστα πολύ ταχύτερη από την αντίστοιχη αύξηση στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Το μεγαλύτερο μέρος αυτής της αύξησης πραγματοποιήθηκε πριν από το ξέσπασμα της κρίσης του 2008. Ωστόσο, μετά το ξέσπασμα της κρίσης ο αριθμός των γιατρών στην ελληνική οικονομία σταθεροποιήθηκε (Διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 2. Η εξέλιξη στον αριθμό γιατρών σε επιλεγμένες Ευρωπαϊκές χώρες

Πηγή: OECD Health Statistics 2014, <http://dx.doi.org/10.1787/health-data-en>.

Σημείωση: 2000=100.

Συνολικά στην ελληνική οικονομία υπάρχουν περίπου 6,14 γιατροί ανά 1.000 κατοίκους, ενώ ο κάθε γιατρός εξυπηρετεί περίπου 163 κατοίκους. Το μεγαλύτερο μέρος των γιατρών απασχολείται στην Αττική αλλά και στην Κεντρική Μακεδονία, όπου υπάρχουν οι μεγαλύτερες ανάγκες, ενώ ακολουθούν η Κρήτη, η Δυτική Ελλάδα και η Θεσσαλία. Ωστόσο, παρατηρούνται κάποιες ανομοιομορφίες ως προς την κατανομή ανά περιφέρεια, καθώς φαίνεται άλλες περιφέρειες να είναι «υπερεξασφαλισμένες» όσον αφορά στην ιατρική κάλυψη και άλλες όχι. Για παράδειγμα, στην Αττική αντιστοιχούν 120 άτομα ανά γιατρό, ενώ στη Δυτική Μακεδονία 359 και στη Στερεά Ελλάδα 327 άτομα. Μόνο στη Δυτική Μακεδονία και στη Στερεά Ελλάδα ο αριθμός των γιατρών ανά 1.000 κατοίκους είναι κάτω από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο.

Πίνακας 1. Απασχόληση γιατρών στην ελληνική οικονομία ανά περιφέρεια (2011)

	Σύνθεση απασχόλησης ανά περιφέρεια	Αριθμός γιατρών ανά 1.000 κατοίκους	Αριθμός κατοίκων ανά γιατρό
Ανατολική Μακεδονία	4,3%	4,92	203
Κεντρική Μακεδονία	16,5%	5,85	171
Δυτική Μακεδονία	1,2%	2,79	359
Θεσσαλία	5,1%	4,84	207
Ήπειρος	2,9%	5,58	179
Ιόνια Νησιά	1,2%	3,65	274
Δυτική Ελλάδα	5,5%	5,15	194
Στερεά Ελλάδα	2,4%	3,06	327
Πελοπόννησος	3,3%	3,84	260
Αττική	49,4%	8,34	120
Βόρειο Αιγαίο	1,2%	4,06	246
Νότιο Αιγαίο	1,6%	3,58	279
Κρήτη	5,5%	6,22	161
Σύνολο	100%	6,14	163

Πηγή: Eurostat (κωδικός: hlth_rs_prsrg).

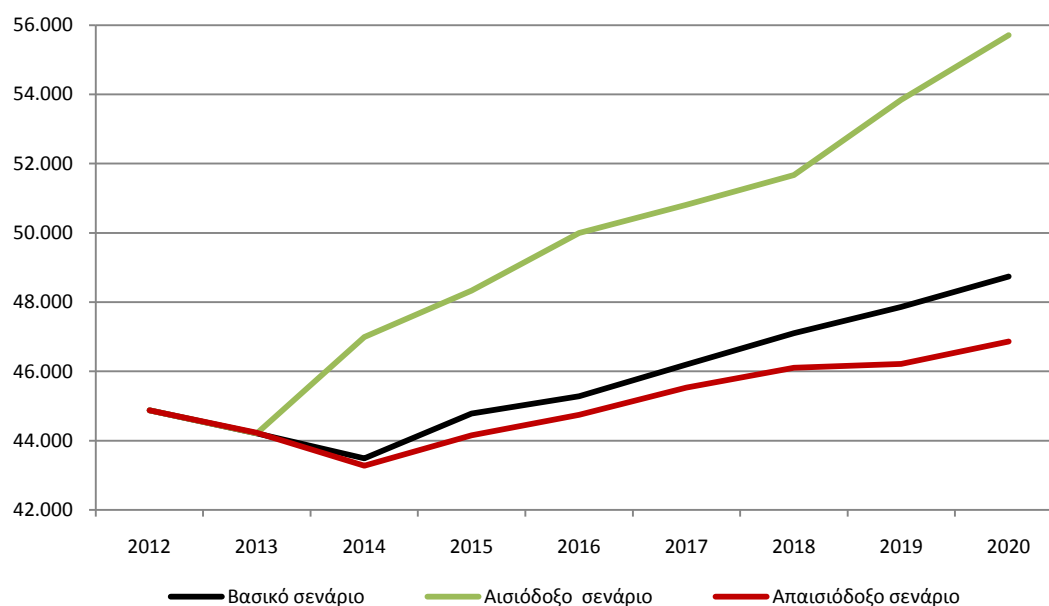
Στην Ελλάδα παρατηρείται υπερπροσφορά γιατρών, κάτι που είναι εμφανές από τη μεγάλη δυσαναλογία ανάμεσα στο μεγάλο αριθμό των αποφοίτων των ιατρικών σχολών και το μικρό αριθμό των διαθέσιμων θέσεων ειδικότητας. Ο χρόνος αναμονής για την απόκτηση ιατρικής ειδικότητας μπορεί να κυμαίνεται από δύο έτη (σε τομείς όπως η παθολογία) έως και δώδεκα έτη (σε τομείς όπως η οφθαλμολογία και η δερματολογία).

Λόγω της κατάστασης αυτής δεν είναι λίγοι οι νέοι Έλληνες γιατροί, οι οποίοι αποφασίζουν να αναζητήσουν εργασία σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Για παράδειγμα, εδώ και μερικά χρόνια στη Γερμανία υπάρχουν αρκετές ελλείψεις στη νοσοκομειακή ιατρική περίθαλψη, ιδιαίτερα στους τομείς της παθολογίας και της γενικής χειρουργικής. Παρόλο που το ποσοστό των εργαζομένων υψηλής εκπαίδευσης που έχουν φτάσει στη χώρα και προέρχονται από την Ισπανία, την Ελλάδα και την Ιταλία αυξήθηκε κατά 8% το 2013, σε σχέση με το προηγούμενο έτος, η Γερμανία έχει εντατικοποιήσει τις προσπάθειές της προκειμένου να αυξήσει το ποσοστό αυτό (βλ. άρθρο με τίτλο [«Η Γερμανία Αναζητά Υψηλά Μορφωμένους Εργαζόμενους από τη Νότια Ευρώπη»](#)).

Το βασικό ερώτημα όμως, που αφορά το μέλλον, είναι το πώς αναμένεται να μεταβληθεί η απασχόληση των γιατρών στην ελληνική οικονομία μέχρι το 2020.

Απάντηση στο ερώτημα αυτό δίνει μια [μεθοδολογία](#), μέσω της οποίας αναπτύσσεται ένα νέο μοντέλο για την ελληνική οικονομία. Το μοντέλο αυτό παρέχει εκτιμήσεις για τα βασικά μεγέθη της ελληνικής οικονομίας, μέχρι το 2020, για τρία σενάρια: ένα βασικό, ένα αισιόδοξο και ένα απαισιόδοξο. Τα αποτελέσματα του μοντέλου αυτού σε συνδυασμό με τη χρήση Πινάκων Εισροών-Εκροών αποτελούν τη βάση για την πρόβλεψη της απασχόλησης στην ελληνική αγορά εργασίας μέχρι το 2020. Πρέπει να σημειωθεί ότι δεν έχει πραγματοποιηθεί ξανά στο παρελθόν αντίστοιχου βάθους ανάλυση για την ελληνική αγορά εργασίας. Ενδεικτικά είναι τα Διαγράμματα 3 και 4.

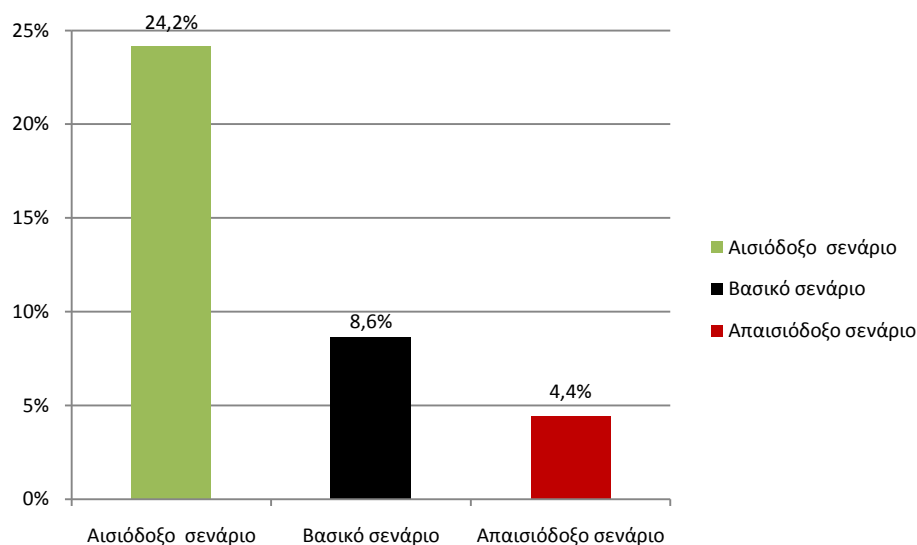
Διάγραμμα 3. Αριθμός γιατρών που αναμένεται να απασχολούνται στην ελληνική οικονομία μέχρι το 2020

Πηγή: Petrakis P.E. (Ed.) (2014) The Rebirth of the Greek Labor Market. Building Toward 2020. After the Global Financial Meltdown, Palgrave McMillan.

Σημείωση: Για περισσότερες πληροφορίες πατήστε [εδώ](#).

Διάγραμμα 4. Μεταβολή στην απασχόληση γιατρών το 2020 σε σχέση με το 2012

Πηγή: Petrakis P.E. (Ed.) (2014) *The Rebirth of the Greek Labor Market. Building Toward 2020. After the Global Financial Meltdown*, Palgrave McMillan.

Σημείωση: Για περισσότερες πληροφορίες πατήστε [εδώ](#).

Ο αριθμός των γιατρών στην Ελλάδα, σύμφωνα με το βασικό σενάριο, αναμένεται να αυξηθεί κατά 8,6% έως το 2020, δηλαδή από 44.875 το 2012 σε 48.745 το 2020. Μάλιστα, σύμφωνα με το σενάριο αυτό, το οποίο έχει τις μεγαλύτερες πιθανότητες να συμβεί, τα τελευταία δύο έτη παρατηρείται μια μείωση στον αριθμό των γιατρών (τα επίσημα στοιχεία για τον αριθμό τους φτάνουν έως το 2011), κατάσταση η οποία θα αναστραφεί μετά το 2015.

Αντίστοιχα, σύμφωνα με το αισιόδοξο σενάριο, ο αριθμός των γιατρών αναμένεται να αυξηθεί κατά 24,2% από το 2012 έως το 2020, δηλαδή να φτάσει στους 55.713 γιατρούς. Στο σενάριο αυτό, σε αντίθεση με το βασικό και το απαισιόδοξο σενάριο, αναμένεται αύξηση του αριθμού των γιατρών το 2013. Τέλος, σύμφωνα και με το απαισιόδοξο σενάριο αναμένεται αύξηση των γιατρών κατά 4,4% από το 2012 έως το 2020, οπότε θα έχουμε 46.863 γιατρούς.

Παντελής Κωστής

Οικονομολόγος

Υπ. Διδάκτορας Πανεπιστημίου Αθηνών